

5 december 2022

Afspraken over digitale communicatie op jouw school

Sinds de komst van de digitale communicatiemiddelen lijkt het wel of iedereen steeds verbonden en bereikbaar is. En hoewel connectie ons energie kan geven, vraagt het ook energie. Iedereen heeft nood aan en recht op recuperatiemomenten. Daarom hebben de sociale partners – voortvloeiend uit cao XII en ondersteund door experts – een centraal afsprakenkader opgesteld. Je kreeg dit mee op de militantenvorming. Met dit kader ga je aan de slag voor de afspraken over digitale communicatie op jouw school. Je zit hierover mee aan de onderhandelingstafel.

Wat is het doel?

Een gezonde digitale schoolcultuur realiseren! Jullie schooleigen afspraken, ook lokaal afsprakenkader genoemd, krijgen een duidelijke plaats binnen het preventieve welzijnsbeleid. Bij het vastleggen van de afspraken maak je erover dat er wordt rekening gehouden met de impact van (de)connectie op het psychosociaal welzijn van alle personeelsleden. Wees daarbij bewust van de risico's die verbonden zijn aan overmatige connectie en heb zeker aandacht voor sensibilisering voor de risico's en de impact ervan. Het is belangrijk dat iedereen beseft hoe digitale bereikbaarheid, soms onzichtbaar, in je leven sluipt en welke gevolgen dit heeft. Digitale middelen verstandig gebruiken, zorgt ervoor dat ze een hulpmiddel zijn, en geen last, om je taak te kunnen uitvoeren.

Wat voor de ene school werkt, werkt daarom niet voor de andere school

Bij de invoering van de afspraken rond digitale communicatie is het belangrijk dat je rekening houdt met jullie schooleigen situatie. Daarom raden we aan te starten met het in kaart brengen van de huidige situatie om vandaaruit te bekijken welke afspraken werken voor jullie school. Durf in je bevraging van je collega's ook te polsen naar wat ze momenteel storend vinden.

Vragen die je kunnen helpen:

- Op welke manier communiceren jullie vandaag op school?
- Welke middelen worden daarvoor gebruikt?
- Zijn er collega's die sociale media, zoals Facebook, Whatsapp, Instagram,... gebruiken in hun communicatie?
- Welke afspraken hebben jullie op school al over:
 - Binnen welke tijdspanne berichten van en naar directie, collega's, ouders, leerlingen, anderen gelezen en beantwoord moeten worden?
 - Het verzenden van berichten: kan dit de hele dag of wordt dit beperkt tot een bepaald tijdstip?
 - Gebruik van automatische antwoorden?
 - Bereikbaarheid tijdens en buiten de schooltijd?
 - Bereikbaarheid bij ziekte?
 - Bereikbaarheid op vrije dagen en tijdens vakantieperiodes?
- Voorziet je school al nascholing over het gebruik van digitale middelen?
- ...

Denk dus niet enkel aan mails of je digitaal schoolplatform maar ook aan sociale media, website, whatsappgroepjes, beeldbellen, ... met alle betrokken partners in de school: schoolbestuur, personeel, ouders, leerlingen, CLB, stagiairs, ondersteuners, ...

Waarover maak je (minstens) afspraken?

Na de bevraging van je collega's heb je zicht op wat haalbaar is voor hen en waar bijsturing of waarover extra afspraken nodig zijn.

Je kan je zeker laten bijstaan door de interne of externe dienst voor preventie en bescherming op het werk. Tot op vandaag bestaan er in Vlaanderen nog geen lijsten rond deconnectie die specifiek op onderwijs gericht zijn. Op de websites van de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk vind je meestal wel algemene lijsten die zeker als inspiratie kunnen dienen.

Het centraal afsprakenkader stelt dat in jullie schoolafspraken minimaal volgende thema's moeten opgenomen worden:

- Beheersbaar houden van berichtenstroom
- Timing van versturen van berichten
- Timing van lezen en beantwoorden van berichten
- Gebruik van sociale media binnen een professionele context
- Communicatie en bereikbaarheid bij ziekte
- Communicatie en bereikbaarheid bij deeltijds werken
- Communicatie en bereikbaarheid bij overmacht en tijdens noodsituaties
- Communicatie en bereikbaarheid tijdens vakantieperiodes

Geen regels en afspraken omdat het moet maar in het belang van jullie eigen welzijn! Vergeet niet om in jullie afsprakenkader de mogelijkheid tot professionalisering te voorzien. Het is ook een goed idee om in je lokaal onderhandelingscomité een evaluatiemoment te voorzien zodat er kan bijgestuurd worden indien nodig.

Voor wie?

Het lokale afsprakenkader is bedoeld voor het onderwijspersoneel maar ook voor leerlingen en ouders. Voor het personeel wordt het een bijlage bij het arbeidsreglement. Dat betekent dat de procedures in verband met inspraak gelden en de onderhandelingen in het lokaal onderhandelingscomité moeten leiden tot een akkoord.

Voor de leerlingen en ouders wordt het een bijlage bij het schoolreglement.

Waak er over dat er geen tegenstrijdigheden zijn tussen de afspraken die opgenomen worden in het arbeidsreglement en het schoolreglement.

Tegen wanneer?

Uiterlijk op 1 september 2023 moet het lokale afsprakenkader opgenomen zijn als bijlage bij het arbeidsreglement en het schoolreglement. Dit lijkt nog ver weg, toch is het raadzaam om nu al te starten.

Drie tips

- Tijdens de vormingsdagen in oktober/november bespreken we samen voorstellen en aandachtspunten. Put hieruit inspiratie en breng ideeën aan als ze bij jou op school van toepassing zijn.
- Lees '[Online gevangen? Bepaal mee de grenzen](#)' en '[Heerlijk offline](#)' in Basis-8 (24 september 2022).
- Nog vragen of suggesties? Neem contact op met [je inspraakbegeleider](#).